

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:704

av **Hillevi Larsson m.fl. (S)**

Spelreklam och spelberoende

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om spelberoende och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Spelmissbruk räknas numera som en beroendesjukdom, inte som en impulskontrollstörning, vilket det tidigare klassades som. Därmed kan spelmissbruk jämföras med alkohol- och narkotikaberoende.

Socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen har ändrats så att spelberoende från och med den 1 januari 2018 får samma rätt till hjälp från kommuner och landsting som personer med alkohol- och narkotikaberoende. Spelmissbruk ska förebyggas och motverkas, inte minst bland barn och unga.

Man räknar med att cirka två procent av befolkningen har spelproblem. Ytterligare fyra procent är i riskzonen för att utveckla spelproblem. Bland unga män under 25 år har var tionde spelproblem. Missbruket kan grundläggas så tidigt som i tioårsåldern och därefter fortsätta livet ut.

Spelmissbruk kan vara lika förödande som missbruk av narkotika eller alkohol. Missbrukaren spelar ofta bort allt och kan även hamna i kriminalitet för att få in pengar. Många förlorar både arbete, familj och sin frihet. Självmordsfrekvensen är betydligt högre än för genomsnittet i befolkningen. Även missbrukarnas familjer får sina liv sönderslagna.

Mot bakgrund av detta är det mycket oroväckande att spelreklamen exploderat på senare år. Detta riskerar att öka spelmissbruket. Reklamen finns överallt: utomhus, i tv, i tidningar, på nätet, på idrottsevenemang i form av sponstring och så vidare. Det rör sig ofta om aggressiv marknadsföring, bland annat användning av redaktionell text i helsidestidningsannonser.

Värst är de utländska spelbolagen, som via nätet och tv kan kringgå svenska lagar och regler. Det förekommer till exempel marknadsföring av spel på kredit, vilket är förbjudet i Sverige.

”Spellicensutredningen” har arbetat med licensiering av spel samt hur man i framtiden ska kunna kontrollera olicensierade aktörer och eventuellt införa ytterligare krav på marknadsföring av spel och lotterier.

Utredningen föreslår bland annat att spelföretag ska söka tillstånd i form av licens. Spelandet ska hållas på en rimlig nivå och spellagen ska tillämpas så att ett högt konsumentskydd upprätthålls, att säkerhet i spelen garanteras, att negativa konsekvenser av spelande begränsas och att spel om pengar inte ska stödja kriminell verksamhet.

Marknadsföringen av spel ska vara måttfull och inte överdriva chansen att vinna. Den ska inte ge bilden av att det är socialt attraktivt att spela och inte särskilt vända sig till barn och unga under 18 år. Det får inte antydvas att kända personer som medverkar i reklamen vunnit framgång genom spel. Reklamen får inte heller framställa spel som lösningen på ekonomiska problem eller ge bilden av att spel kan förbättra den sociala ställningen. Ej heller får intryck ges av att spel erbjuds gratis.

I utredningen föreslås nya sanktioner:

1. Spel utan licens kriminaliseras.
2. Sanktionsavgifter för licensierade företag.
3. Ett nytt brott kallat ”spelfuskbrott”.
4. Strängare påföljder införs.

Regeringen bör framöver överväga förändringar av regelverket, utifrån det som kommit fram i utredningen och de problem som finns på området. Frågan om begränsning av spelreklam bör också drivas på EU-nivå, för att komma åt de aktörer som marknadsför spel via utländska tv-kanaler och internet.

Hillevi Larsson (S)

Eva-Lena Gustavsson (S)

Jörgen Hellman (S)

Lena Emilsson (S)

Thomas Strand (S)

Hanna Westerén (S)

Laila Naraghi (S)

Patrik Lundqvist (S)